

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Запорізький національний технічний університет

Методичні вказівки для самостійної роботи студентів
з дисципліни
«Педагогіка вищої школи»

для студентів спеціальності 016 «Спеціальна освіта» усіх форм
навчання

2017

Методичні вказівки для самостійної роботи студентів з дисципліни «Педагогіка вищої школи» для студентів спеціальності 016 «Спеціальна освіта» усіх форм навчання / Укл.: О.Л.Зайцева, І.В. Пущина – Запоріжжя: ЗНТУ, 2017. – 32 с.

Укладач: О.Л.Зайцева, І.В. Пущина

Рецензент: О.П. Серeda, доцент, к.п.н.,
кафедри спеціальної освіти та реабілітології

Затверджено
На засіданні кафедри
спеціальної освіти та реабілітології
Протокол № 4
від «10» жовтня 2017 р.

НМК факультету
Протокол № 4
від «17» жовтня 2017 р.

ЗМІСТ

Вступ	4
Мета та завдання навчальної дисципліни	6
Зміст дисципліни за модулями	10
План практичних занять з дисципліни «Педагогіка віщої школи»	14
Питання для самостійної роботи з дисципліни «Педагогіка віщої школи»	21
Тематика рефератів з дисципліни «Педагогіка віщої школи»	21
Завдання для контрольних робіт для студентів заочного відділення з дисципліни «Педагогіка віщої школи»	24
Контрольні питання до іспиту з дисципліни «Педагогіка віщої школи»	27
Література для підготовки до практичних занять та виконання самостійної роботи	31
Розподіл балів, які отримують студенти	38

ВСТУП

Розбудова демократичної Української держави передбачає посилення ролі педагогічної і психологічної наук у формуванні громадянина нового суспільства, утвердження вищої освіти як реальної соціальної цінності. На сучасному етапі в Україні відбувається реформування вищої освіти, що пов'язано з її входженням до єдиного освітнього європейського простору.

Головним критерієм якості вищої освіти має бути здатність молодого покоління повноцінно жити і активно діяти у новому світі, постійно самовдосконалюватися, адекватно реагувати на зміни, особливо в періоди технологічних та цивілізаційних проривів. Окрім того прогресивні зміни у суспільних відносинах зумовлюють необхідність забезпечення високого рівня вищої освіти як запоруки конкурентоспроможності, професійної і соціальної мобільності, самовдосконалення громадян. Така постановка питання вимагає постійних активних зусиль у ґрунтовному науковому аналізі стану освіти науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів. Частково ці завдання вирішуються в ході опанування курсом «Педагогіка вищої школи».

Педагогіка вищої школи як наука формувалася і розвивалася в ході еволюційних процесів розвитку системи вищої освіти під впливом світового науково-технічного прогресу, передових філософських та просвітницьких ідей.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета	набуття знань про особливості процесу навчання у вищому навчальному закладі, його характер і функції в стимулюванні професійного росту майбутніх фахівців, формування психолого-педагогічних умінь майбутнього викладача вищої школи, формуванні готовності оптимально й творчо використовувати педагогічні знання у своїй професійній діяльності на основі творчого осмислення суті педагогічного процесу як цілісної, гнучкої, гуманістично-спрямованої системи.
Завдання	<ul style="list-style-type: none"> - поглиблення, розширення, інтеграція знань з педагогіки вищої школи, педагогічної майстерності, сучасних технологій навчання; - практичне опанування студентами різними формами організації навчального і виховного процесів у вищих навчальних закладах I-IV рівнів акредитації; - виховання у студентів магістратури особистих якостей майбутнього педагога, викладача; прагнення до самонавчання, самовиховання, самовдосконалення.
У результаті знати:	вивчення навчальної дисципліни студент повинен законодавче та нормативно-правове забезпечення вищої освіти; структуру вищої освіти в Україні та інших країн; структуру і зміст навчального процесу у вищому навчальному закладі; основи організації роботи викладачів, кафедри, деканату, адміністрації; специфіку науково-педагогічної діяльності викладача вищої школи; принципи розробки педагогічних технологій освітньо-виховної взаємодії зі студентами; різноманітні дослідно-експериментальні форми педагогічної діяльності; засоби активізації пізнавальної діяльності студентської аудиторії; методи забезпечення ефективного управління навчально-творчою
вміти:	творчо застосовувати знання і способи діяльності, засвоєні під час вивчення навчальних дисциплін; планувати, організовувати і аналізувати різноманітні

види навчальних і позааудиторних занять; використовувати у педагогічній практиці найбільш ефективні методи навчання, виховання і розвитку студентів; організовувати і проводити науково-методичну роботу; розробляти ефективну дидактичну систему організації навчально-виховного процесу; використовувати сучасні педагогічні технології організації освітньо-виховного процесу; використовувати засоби активізації навчально-творчої діяльності студентської аудиторії та інноваційні методи навчання.

Удосконалення навчального процесу передбачає підвищення ролі самостійної роботи. З цією метою дещо скорочується обов'язкове аудиторне навантаження і вивільняється час для самостійної діяльності студентів.

Самостійна робота – органічна частина навчального процесу. Вона допомагає глибоко засвоїти матеріал, закріпити знання, поглибити вміння та навички в пізнавальній діяльності, творчо мислити; виховує організованість і дисциплінованість, активність та ініціативу, настирливість у досягненні мети; сприяє виробленню власних прийомів і методів пізнання, вчить раціонально організовувати та контролювати робочий час.

Однією з форм самостійної роботи є **підготовка до практичних занять**, завдання яких полягає в тому, щоб закріпити і поглибити знання, навчити творчо працювати з літературою, виробити вміння аналізувати процеси і події, розвивати здатність до самостійних суджень, висловлювати і відстоювати свої погляди, навчити готувати реферати, повідомлення з окремих питань, виступати з ними на заняттях.

Виконання **домашнього завдання** можливе у вигляді реферату або усної доповіді на практичному занятті.

Реферат – це короткий виклад у письмовому вигляді або у формі доповіді змісту наукової праці, літератури по темі.

Підготовка рефератів – засіб оволодіння методикою і навичками роботи з літературою, використання загальних теоретичних і методологічних положень в ході аналізу певних процесів, явищ, подій, уміння пов'язати матеріал і реальність, обґрунтувати свої висновки.

Разом з тим реферат – одна з форм перевірки знань студентів.

Іспит є формою підсумкової оцінки якості освоєння студентом освітньої програми з дисципліни в цілому або розділу дисципліни. За результатами іспиту студенту виставляється оцінка «відмінно», «добре», «задовільно» або «незадовільно».

Критерії оцінки знань студентів на іспиті

Оцінки «відмінно» заслуговує студент, що виявив всебічне, систематичне і глибоке знання навчально-програмового матеріалу, вміння вільно виконувати завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу і знайомий із додатковою, рекомендованою програмою. Як правило, оцінка «відмінно» виставляється студентам, які засвоїли взаємозв'язок основних понять дисципліни в їх значенні для обраної професії; виявили творчі здібності в розумінні, викладі і використанні навчально-програмного матеріалу.

Оцінки «добре» заслуговує студент, який виявив повне знання навчально-програмного матеріалу, успішно виконує передбачені в програмі завдання, засвоїв основну літературу, рекомендовану в програмі. Як правило, оцінка «добре» виставляється студентам, що показали систематичний характер знань з дисципліни і здатним до їх самостійного поповнення і оновлення в ході подальшої навчальної роботи та професійної діяльності.

Оцінки «задовільно» заслуговує студент, що виявив знання основного навчально-програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання і майбутньої роботи за фахом, справляється з виконанням завдань, передбачених програмою, знайомий з основною літературою, рекомендованою програмою. Як правило, оцінка «задовільно» виставляється студентам, які допустили похибки у відповіді на іспиті і при виконанні екзаменаційних завдань, але володіють необхідними знаннями для їх усунення під керівництвом викладача.

Оцінка «незадовільно» виставляється студенту, який продемонстрував прогали в знаннях основного навчально-програмового матеріалу, що допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань. Як правило, оцінка «незадовільно» ставиться студентам, які не можуть продовжити навчання або приступити до професійної діяльності по закінченню вузу без додаткових занять з відповідної дисципліни.

Вимоги до оформлення рефератів та контрольних робіт

Реферат або контрольна робота виконуються на одному боці аркуша білого паперу формату А 4 (210 x 297 мм). Текст розташовується через півтора міжрядкових інтервали до тридцяти рядків на сторінці у текстовому редакторі Word шрифтом Times New Roman, 14 кеглем. Допускається розміщувати таблиці та інші ілюстративні матеріали.

Текст реферату або контрольної роботи розміщується на аркуші з дотриманням таких розмірів берегів: з лівого боку – 30 мм, з правого – 10 мм, зверху та знизу – 20 мм. Абзаци в тексті потрібно починати з відступу, що дорівнює 5-и знакам (1,25). Відступи мають бути однаковими впродовж всього тексту.

Виділення фрагментів тексту реферату або контрольної роботи **жирним шрифтом** або *курсивом* не дозволяється.

ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ ЗА МОДУЛЯМИ

МОДУЛЬ 1

ТЕМА: ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ ПЕДАГОГІКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ

1. Вступ. Педагогіка вищої школи як наука і навчальна дисципліна.

Предмет, основні категорії, функції та завдання педагогіки вищої школи. Система педагогічних наук та зв'язок педагогіки вищої школи з іншими науками. Витоки й основні віхи становлення освіти й вищої школи у світі і в Україні. Стан і тенденції розвитку педагогіки вищої школи на сучасному етапі.

Система освіти України, її структура. Принципи діяльності освітніх закладів. Тенденції розвитку системи вищої освіти. Характеристика вищої освіти України початку третього тисячоліття. Гуманістична спрямованість навчально-виховного процесу у вищій школі

Методологічні основи педагогіки вищої школи.

МОДУЛЬ 2

ТЕМА: ДИДАКТИКА ВИЩОЇ ШКОЛИ

2. Теоретичні засади навчально-виховного процесу

Предмет і об'єкт дидактики вищої школи. Сутність і методологічні засади навчання. Рушійні сили, логіка навчального процесу. Структура процесу оволодіння знаннями, уміннями й навичками, формування компетентності. Мотиви навчання. Типи навчання, їх характеристика. Інтенсифікація навчально-виховного процесу. Закони навчання, їх сутність. Загальні закономірності навчально-виховного процесу. Принципи навчання у вищій школі.

3. Зміст, планування та організація навчального процесу у вищій школі.

Спеціалізація навчання в сучасній вищій школі. Зміст освіти у вищій школі. Система планування й організація навчального процесу у ВНЗ.

4. Форми організації навчального процесу у вищій школі

Сутність поняття «форми організації навчання». Розвиток і становлення організаційних форм навчання.

Типологія і характеристика методів навчання. Дидактичні вимоги до вибору методів навчання.

Лекція у вищій школі. Дидактичні основи семінарських, практичних, лабораторних, індивідуальних та інших форм занять. Особливості навчальної роботи студентів і передумови її ефективності. Адаптація студентів до самостійної навчальної роботи. Книга в системі професійної підготовки..

Значення і роль аналізу й оцінювання навчальних досягнень студентів.

Система організації науково-дослідної роботи студентів

Педагогічне проектування і педагогічні технології

МОДУЛЬ 3

ТЕМА: ОСНОВНІ СУБ'ЄКТИ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

5. Науково-педагогічний працівник як суб'єкт навчально-виховного процесу ВНЗ

Науково-педагогічний працівник як суб'єкт навчально-виховного процесу ВНЗ. Самосвідомість педагога й структура педагогічної діяльності. Педагогічні здібності та педагогічна майстерність викладача вищої школи. Основи комунікативної культури педагога. Педагогічна комунікація.

6. Студент як суб'єкт педагогічної діяльності

Психологічні особливості студентського віку. Типологія студентів. Професійне становлення особистості студента як майбутнього фахівця з вищою освітою

МОДУЛЬ 4

ТЕМА: ТЕОРІЯ ВИХОВАННЯ У ВНЗ

7. Виховання у цілісному педагогічному процесі вищої школи

Завдання національного виховання студентської молоді у ВНЗ. Структура виховного процесу. Мотиви виховання. Принципи виховання. Зміст, напрями, форми і методи виховної роботи зі студентами. Критерії вихованості особистості.

ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ «ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ»

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 1

ТЕМА: СУЧАСНА ВИЩА ШКОЛА В ОСВІТНІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ.

Сучасні основні тенденції розвитку світової вищої освіти (глобалізація, інтеграція, демократизація, фундаменталізація, гуманізація та особистісна орієнтація тощо). Європейська освітня інтеграція. Реформа вищої освіти в Україні.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 2

ТЕМА: МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ПЕДАГОГІКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ. МЕТОДИКА І МЕТОДИ ПЕДАГОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Сутність поняття методології як науки. Поняття "методологія педагогіки вищої школи". Методологічне підґрунтя педагогіки. Основні рівні методології педагогіки вищої школи. Опишіть основні напрями методології педагогіки вищої школи. Охарактеризуйте основні методологічні підходи педагогіки вищої школи. Сформулюйте особливості реалізації системного підходу в методології педагогіки вищої школи. Поясніть особливості реалізації особистісного підходу в методології педагогіки вищої школи.

Розкрийте сутність поняття "педагогічне дослідження". Сформулюйте загальну характеристику педагогічного дослідження.

Охарактеризуйте методи педагогічного дослідження. Розкрийте сутність методу педагогічного спостереження. У чому сутність методів опитування? Охарактеризуйте метод вивчення продуктів діяльності, метод вивчення документації, метод експертної оцінки, метод незалежних характеристик і метод парних Порівнянь та доцільність використання їх у педагогічній практиці.

Розкрийте сутність педагогічного експерименту як методу вивчення педагогічних явищ.

У чому особливість методу "мозкової атаки", методу сценаріїв, методу Дельфи і морфологічного методу? Для чого потрібні методи теоретичного дослідження?

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 3-4

ТЕМА: ФОРМИ, ВИДИ, МЕТОДИ І ЗАСОБИ НАВЧАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Розкрийте значення термінів "метод навчання", "прийом навчання". На основі яких засад класифікують методи навчання? Порівняйте репродуктивний та евристичний методи навчання. Назвіть ознаки дослідницького методу навчання. Порівняйте репродуктивний та евристичний методи навчання. Наведіть відомі класифікації методів навчання. Який зв'язок між наочними, словесними і практичними методами навчання? Назвіть види організаційних форм навчання у ВНЗ. У чому полягає зв'язок лекції з іншими формами організації навчального процесу у вищій школі? Охарактеризуйте види лекцій та покажіть їх особливості. Які дидактичні вимоги є обов'язковими для лекції? У чому відмінність між семінарським, лабораторним та практичним заняттями? Визначте взаємозалежність між типами навчання та методичними системами. Назвіть етапи вибору методичної системи навчання.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 5

ТЕМА: СИСТЕМА АНАЛІЗУ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ

Які функції контролю як дидактичного поняття? Яких принципів контролю слід дотримуватися? Охарактеризуйте види контролю навчання. Які основні форми організації перевірки знань, навичок і вмінь використовують у вищих навчальних закладах? Охарактеризуйте методи перевірки.

Які вимоги висувають до оцінювання знань, навичок і вмінь?

Охарактеризуйте критерії оцінювання навчальних досягнень студентів.

Обґрунтуйте доцільність використання діагностичних засобів у процесі організації навчання у вищому навчальному закладі.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 6

ТЕМА: СИСТЕМА ОРГАНІЗАЦІЇ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Яка роль науково-педагогічних працівників в оволодінні студентами методикою самостійної роботи? Розкрийте методику самостійної роботи студента лід час лекційного заняття та відпрацювання лекції. У чому полягає самостійна підготовка студента до семінарських, практичних і лабораторних занять? Розкрийте методику самостійної підготовки студента до модульного контролю, заліків та іспитів. Яка методика праці студента з навчальною та науковою літературою? Охарактеризуйте різні види читання. Які види записів прочитаного має робити студент у процесі самостійного навчання? Розкрийте алгоритм користування Інтернетом.

Види її форми науково-дослідної роботи студентів

Етапи науково-дослідної роботи студентів

Оформлення результатів дослідження

Які бібліографічні записи робляться у роботі з літературою? Якою мовою робиться опис літературних джерел? Що таке «цитата» і порядок її оформлення? Поясніть сутність поняття «тези», методику їх складання. Розкрийте вимоги до складання конспекту книги. Що таке анотація, вимоги до її складання? У чому полягає значення інформаційно-комунікативних технологій під час організації самостійної роботи? Наведіть порядок написання рецензії на наукову працю, посібник тощо. Поясніть сутність реферування. Які вимоги висуваються до підготовки реферату? Розкрийте послідовність написання реферату. Поясніть послідовність і правила написання наукової статті.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 7

ТЕМА: ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНЕ ВИВЧЕННЯ ОСОБИСТОСТІ СТУДЕНТА

Психологічні особливості студентського віку. Типологія студентів. Діалектика становлення і розвитку студентського колективу: академічної групи, курсу, факультету, ВНЗ.

Розкрийте особливості фізіологічного розвитку студентів першого курсу. Опишіть особливості психічного розвитку студента першого курсу. Охарактеризуйте основні труднощі, з якими стикаються студенти першого курсу. Назвіть основні фази адаптації студента. Назвіть особливості розвитку особистості студента на різних курсах навчання. Назвіть основні типи студентів за В. Лісовським. У чому полягає сутність процесу соціалізації студентів?

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З ДИСЦИПЛІНИ «ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ»

1. Система педагогічних наук та зв'язок педагогіки вищої школи з іншими науками.
2. Витоки й основні віхи становлення освіти й вищої школи у світі і в Україні
3. Гуманістична спрямованість навчально-виховного процесу у вищій школі
4. Мотиви навчання
5. Особливості навчальної роботи студентів і передумови її ефективності.
6. Технічні засоби навчання у ВНЗ
7. Дистанційне навчання в системі освіти
8. Адаптація студентів до самостійної навчальної роботи
9. Науково-дослідна робота студентів

10. Педагогічна майстерність та культура викладача ВНЗ
11. Професійне становлення особистості студента як майбутнього фахівця з вищою освітою
12. Виховна робота зі студентською молоддю
13. Критерії вихованості особистості.

ТЕМАТИКА РЕФЕРАТІВ З ДИСЦИПЛІНИ «ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ»

1. Роль жінки у становленні педагогічної освіти в Україні.
2. Сучасні тенденції розвитку вищої освіти в розвинені країнах.
3. Проблеми вищої педагогічної школи у спадщині видатних українських вчених.
4. Багатоступенева система освіти: сутність, структура та зміст.
5. Виникнення перших університетів.
6. Система принципів навчання студентів у дидактиці вищої школи.
7. Організаційні форми навчання у вузі: історія і сучасність.
8. Лекція як основна форма організації навчання у вищій школі.
9. Педагогічні засади організації семінарських і практичних занять у вищій школі.
10. Психолого-педагогічні передумови підвищення ефективності семінарських та практичних занять.
11. Педагогічні умови ефективності науково-дослідної роботи студентів та тенденції її розвитку.
12. Сучасні методи навчання у вузі: функції методів та критерії їх вибору.
13. Модульне навчання та принципи його організації.
14. Контроль в системі вищої освіти: функції, види, форми.
15. Чинники успішності навчання студентів у ВНЗ.
16. Педагогічні засади організації науково-дослідної роботи студентів

17. Національне виховання сучасного студентства.
18. Характеристика сучасної студентської молоді як об'єкта і суб'єкта освіти і виховання.
19. Психолого-педагогічні засади формування професійної спрямованості особистості.
20. Студентське самоврядування та його роль у формуванні культурно-освітнього середовища вузу

ЗАВДАННЯ ДЛЯ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ЗАОЧНОГО ВІДДІЛЕННЯ З ДИСЦИПЛІНИ «ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ»

Відповідно до навчального плану студенти виконують контрольну роботу. Номер варіанта завдання для контрольної роботи студент визначає за останньою цифрою номера своєї залікової книжки. Наприклад, якщо остання цифра номеру залікової книжки “3”, то студент вибирає варіант “3”.

Під час виконання роботи необхідно використовувати джерела, наведені в навчальній програмі і рекомендовані на лекціях, а також підручники та нормативні акти, що відповідають темі роботи.

Обсяг контрольної роботи (теоретичних питань) не повинен перевищувати 25 сторінок формату А4. Наприкінці роботи необхідно навести список використаної літератури, вказати дату виконання і поставити підпис.

Результати самостійної роботи доповідаються на семінарському занятті у вигляді доповіді або здаються для перевірки викладачу.

Завдання для контрольних робіт

Варіант 1.

1. Завдання педагогіки вищої школи на сучасному етапі
2. Організаційні форми навчання у вузі: історія і сучасність.
3. Етапи та форми педагогічного проектування.

Варіант 2.

1. Визначте провідні завдання вищих навчальних закладів України.
2. Лекція як основна форма організації навчання у вищій школі.
3. Класифікація технологій навчання вищої школи.

Варіант 3.

1. Основні права й обов'язки учасників навчально-виховного процесу (викладачів, студентів).
2. Педагогічні засади організації семінарських і практичних занять у вищій школі
3. Модульна побудова змісту дисципліни і рейтинговий контроль. Інтенсифікація навчання і проблемне навчання.

Варіант 4.

1. Педагогічні здібності та педагогічна майстерність викладача вищої школи.
2. Навчальний план, особливості побудови
3. Типологія студентів

Варіант 5.

1. Здійсніть порівняльне дослідження з історії становлення і розвитку вищої освіти в Україні та в одній із зарубіжних країн на певному етапі розвитку.
2. Навчальна і робоча програма, вимоги до структури побудови
3. Психологічні особливості студентського віку

Варіант 6.

1. Суть Болонського процесу крізь призму вищої школи
2. Факультативи, спецкурси і спецсемінари як форми організації навчання
3. Напрями виховання студентів

Варіант 7.

1. Надайте характеристику структурним підрозділам ВНЗ.
2. Принципи, види і методи аналізу й оцінювання навчальних досягнень студентів

3. Функції і завдання куратора академічної групи

Варіант 8.

1. Основи комунікативної культури педагога.
2. Педагогічні умови ефективності науково-дослідної роботи студентів та тенденції її розвитку.
3. Національне виховання сучасного студентства

Варіант 9.

1. Багатоступенева система освіти: сутність, структура та зміст.
2. Самостійна навчально-пізнавальна діяльність студентів
3. Характеристика сучасної студентської молоді як об'єкта і суб'єкта освіти і виховання.

Варіант 10.

1. Становлення педагогіки вищої школи як окремої науки
2. Навчальна і виробнича практика студентів
3. Принципи виховання

**КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ
ДО ІСПИТУ З ДИСЦИПЛІНИ
«ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ»**

1. Становлення педагогіки вищої школи як окремої науки
2. Міжпредметні зв'язки педагогіки вищої школи
3. Мета, завдання педагогіки вищої школи, її категорійний апарат
4. Завдання педагогіки вищої школи на сучасному етапі
5. Особливості розвитку вищих навчальних закладів України в ХХ — на початку ХХІ століття
6. Києво-Могилянська академія — визначний освітньо-культурний центр України
7. Здійсніть порівняльне дослідження з історії становлення і розвитку вищої освіти в Україні та в одній із зарубіжних країн на певному етапі розвитку.

8. Загальні засади побудови системи вищої освіти в Україні
9. Суть Болонського процесу крізь призму вищої школи
10. Охарактеризуйте роль університетів у розвитку вітчизняної науки і культури
11. Принципи діяльності освітніх закладів
12. Визначте провідні завдання вищих навчальних закладів України.
13. Надайте характеристику структурним підрозділам ВНЗ.
14. Основні права й обов'язки учасників навчально-виховного процесу (викладачів, студентів)
15. Ступеневість вищої освіти
16. Назвіть освітні та освітньо-кваліфікаційні рівні в структурі вищої освіти.
17. Назвіть провідні тенденції розвитку вищої освіти в розвинутих країнах та в Україні.
18. Педагогічний акт як організаційно-управлінська діяльність.
19. Самосвідомість педагога й структура педагогічної діяльності.
20. Педагогічні здібності та педагогічна майстерність викладача вищої школи.
21. Основи комунікативної культури педагога.
22. Педагогічна комунікація.
23. Дидактика як галузь педагогіки вищої школи
24. Сутність і структура процесу навчання
25. Основні мотиви навчання у ВНЗ
26. Репродуктивний та продуктивний варіант побудови навчального процесу.
27. Рушійні сили, логіка навчального процесу
28. Типи навчання, їх характеристика
29. Інтенсифікація навчально-виховного процесу
30. Закони навчання, їх сутність.

31. Загальні закономірності навчально-виховного процесу.
32. Принципи навчання у вищій школі.
33. Зміст освіти у вищій школі
34. Нормативно-правові документи, що визначають зміст вищої школи
35. Навчальний план, особливості побудови
36. Навчальна і робоча програма, вимоги до структури побудови
37. Методи навчання у вищому навчальному закладі
38. Засоби навчання у вищій школі
39. Лекції, методика їх підготовки і проведення
40. Семінарське заняття, методика його підготовки і проведення
41. Практичне заняття, методика його підготовки і проведення
42. Лабораторне заняття, методика його підготовки і проведення
43. Факультативи, спецкурси і спецсемінари як форми організації навчання
44. Самостійна навчально-пізнавальна діяльність студентів
45. Навчальна і виробнича практика студентів
46. Науково-дослідницька робота студентів
47. Значення і роль аналізу й оцінювання навчальних досягнень студентів
48. Функції оцінювання навчальних досягнень студентів
49. Принципи, види і методи аналізу й оцінювання навчальних досягнень студентів
50. Методика проведення контрольних дій у вищій школі
51. Модульно-рейтингова і кредитно-модульна технологія навчання та оцінювання навчальних досягнень студентів
52. Етапи та форми педагогічного проектування.

53. Класифікація технологій навчання вищої школи.
54. Модульна побудова змісту дисципліни і рейтинговий контроль. Інтенсифікація навчання і проблемне навчання.
55. Активне навчання.
56. Ділова гра як форма активного навчання.
57. Евристичні технології навчання.
58. Технології розвивального навчання.
59. Інформаційні технології навчання.
60. Технології дистанційної освіти
61. Тренінгові проекти та майстер-класи у вищій школі
62. Психологічні особливості студентського віку
63. Типологія студентів
64. Діалектика становлення студентського колективу: академічної групи, курсу, факультету, ВНЗ
65. Завдання національного виховання студентської молоді у ВНЗ
66. Структура виховного процесу
67. Мотиви виховання
68. Принципи виховання
69. Зміст, форми і методи виховної роботи зі студентами
70. Напрями виховання студентів: моральне, трудове, економічне, правове, антинаркогенне, екологічне, естетичне, фізичне
71. Функції і завдання куратора академічної групи
72. Критерії вихованості особистості
73. Структурно-функціональна модель вищого навчального закладу
74. Принципи управління вищими навчальними закладами
75. Система управління вищим навчальним закладом

**ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ
ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ТА ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ
РОБОТИ**

Базова

1. Адаменко О. В. Українська педагогічна наука в другій половині ХХ століття : монографія / О. В. Адаменко. – Луганськ : Альма-матер, 2005. – 704 с.
2. Бадер С. О. Управління педагогічними системами : навч. посіб. / С. О. Бадер, О. О. Ліннік. – Луганськ : СПД Резніков В. С., 2011. – 220 с.
3. Болюбаш Я.Я. Організація навчального процесу у вищих закладах освіти: Навчальний посібник для слухачів закладів підвищення кваліфікації системи вищої освіти – К.: ВВП Компас, 1997. – 64 с.
4. Велитченко Л. К. Психологічні основи педагогічної взаємодії : дис... д-ра психол. наук : 19.00.07 / Велитченко Леонід Кирилович. – К., 2006. – 508 с.
5. Вишневський О. І. Теоретичні основи сучасної української педагогіки : навч. посіб. / О. І. Вишневський. – К. : Знання, 2008. – 566 с.
6. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: Підручник за модульно-рейтинговою системою навчання для студентів магістратури. - Київ: Центр навчальної літератури, 2006. – 384 с.
7. Вища освіта України і Болонський процес : навч. посіб. / М. Ф. Степко, Я. Я. Болюбаш, В. Д. Шинкарук та ін. ; за ред. В. Г. Кременя. – Т. : Навч. кн. – Богдан, 2004. – 384 с.
8. Вознюк О. В. Цільові орієнтири розвитку особистості у системі освіти: інтегративний підхід : монографія / О. В.

- Вознюк, О. А. Дубасенюк. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2009. – 642 с
9. Воронкін О. С. Основи використання інформаційно-комп'ютерних технологій в сучасній вищій школі : навч. посіб. / О. С. Воронкін. – Луганськ : ЛДІКМ, 2011. – 156 с.
 10. Гура О. І. Психолого-педагогічна компетентність викладача вищого навчального закладу: теоретико-методологічний аспект : монографія / О. І. Гура. – Запоріжжя : ГУ „ЗІДМУ||”, 2006. – 332 с.
 11. Делик І. С. Організація дистанційного навчання студентів з особливими потребами у вищих навчальних закладах : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.09 / Делик Інна Сергіївна. – Хмельницький, 2011. – 226 с
 12. Кнодель Л. В. Педагогіка вищої школи : посіб. для магістрів / Л. В. Кнодель. – К. : Вид. ПАЛИВОДА А.В., 2008. – 136 с.
 13. Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. / А. І. Кузьмінський. – К. : Знання, 2005. – 486 с.
 14. Кучерявий О. Г. Педагогіка: особистісно-розвивальні аспекти : навч. посіб. / О. Г. Кучерявий. – К. : Слово, 2014. – 440 с
 15. Ліннік О. О. Майбутній учитель як суб'єкт педагогічної взаємодії: підготовка до співпраці з молодшими школярами : монографія / О. О. Ліннік. – К. : Слово, 2014. – 304 с.
 16. Мороз О. Г. Педагогіка і психологія вищої школи : навч. посіб. / О. Г. Мороз, О. С. Падалка, В. І. Юрченко; за заг. ред. О. Г. Мороза. – К. : НПУ, 2003. – 267 с.
 17. Нагаєв В.М. Дидактичні засади впровадження дворівневої педагогічної технології управління навчально-творчою діяльністю студентів вищих навчальних аграрних закладів: монографія / В.М. Нагаєв. – Х.: Колегіум, 2012. – 217 с.
 18. Нагаєв В.М. Методика викладання у вищій школі: навч. посібник / В.М. Нагаєв. – К.: ЦУЛ, 2007. – 237 с.

19. Нагаєв В.М. Університетська освіта: навчальний посібник / В.М.Нагаєв. – Х.: Смугаста типографія, 2015. – 218 с.
20. Педагогіка и психологія вищої школи / отв. ред. Буланова-Топоркова М.К. – Ростов-на-Дону: Фенікс, 2002. – 544с.
21. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. / З. Н. Курлянд. Р. І. Хмелюк, А. В Семенова та ін.; за ред. З.Н. Курлянд. – К. : Знання, 2007.– 495 с.
22. Петров Э.Г. Современные технологии обучения в высшей школе : учеб. пособие / Э.Г. Петров, Л.Н. Радванская, Н.В. Шаронова. – Х.: Коллегиум, 2007. – 172 с.
23. Професійна підготовка майбутнього педагога в умовах сучасної освітньої парадигми: монографія/ Товканець Г.В., Атрощенко Т.О., Барна Х.В. та колектив авторів/ За заг.ред. доктора педагогічних наук Товканець Г.В. – К.: Кондор-Видавництво, 2015. – 268с.
24. Товканець Г. В. Вища освіта в умовах глобалізації: філософсько-педагогічні аспекти [монографія] / Г. В. Товканець. — К.: Кондор, 2012. — 360 с.
25. Товканець Г.В. Педагогіка: навчально-методичні матеріали / Г. В. Товканець. – Мукачєво: МДУ, 2012. – 266 с.
26. Товканець Г.В., Збірник тестів з курсу «Педагогіка» / Товканець Г.В., Товканець О. С. – Мукачєво: МДУ, 2015. – 195 с.
27. Професор Товканець Г.В. Розвиток творчого потенціалу майбутнього фахівця // Монографія / Т.О.Дмитренко, Т.В.Колбіна, В.М.НГагаєв та ін. – Херсон: ПП Вишемирський В.С., 2014. – 424 с.
28. Словник термінів і понять з педагогіки вищої школи: Посібник / В.В. Приходько, В.В. Малий, В.Л. Галацька, М.А. Мироненко. – Д.: НГУ, 2005. – 181 с
29. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи: Навчальний посібник. – К.: «Академвидав», 2006. - 352 с.

30. Хуторской А.В. Современная дидактика: учеб. для вузов / А.В. Хуторской. – СПб.: Питер, 2011. – 544 с.
31. Чернілевський Д.В. Педагогіка вищої школи / Д.В. Чернілевський Підручник.- К. – Вінниця: Глобус-Прес, 2010.

Допоміжна

1. Алексюк А.М. Педагогіка вищої школи. Історія. Проблеми. – К.: Либідь, 1998.– 558 с
2. Андреев А.А. Педагогіка высшей школы. Новый курс. – М.: ММИ-ЭИФП, 2002. – 264 с.
3. Андреев А.А., Солдаткин В.И. Дистанционное обучение: сущность, технология , организация . – М.: МЭСИ, 1999. – 196 с.
4. Бондарчук Е.Н., Бондарчук Л.И. Основы психологии и педагогики. Курс лекций. – К.: МАУП, 1999. – 168 с.
5. Вербицкий А.А. Активное обучение в высшей школе: контекстный подход. – М.: Высшая школа, 1991. – 207 с.
6. Дичківський І.М. Інноваційні педагогічні технології: Навч. посіб. для студентів вищих навч.закладів. - К.: Академвидавництво, 2004. – 334 с.
7. Дмитренко Т.А. Новые образовательные технологии в высшей педагогической школе // Высшее образование сегодня. – 2003. – № 8. – С. 26–30.
8. Железнякова, О.М. Изжила ли себя лекция в вузе? // Высшее образование сегодня. – 2007. – № 3. – С. 30 – 33.
9. Жилияев, А.А. Психологические особенности подготовки и проведения семинарских и практических занятий // Инновации в образовании. – 2004. – № 3. – С. 139 – 152.
10. Кон И.С. Психология ранней юности. – М.: Просвещение, 1989. – 255 с.
11. Мороз І.В. Менеджмент і маркетинг освіти: навчально-методичний посібник. - Переяслав - Хмельницький: ПХДПУ, 2004. – 142 с.

12. Мосіяшенко В.А., Курок О.І., Задорожна Л.В. - Книга для студентів ВНЗ – Університетська книга, 2005. – 266 с.
13. Навчальний процес у вищій педагогічній школі: Навч. посібник / За ред. академіка АПН України О.Г. Мороза. – К.: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2001. – 337 с.
14. Основы педагогики и психологии высшей школы / под ред. А.В. Петровского. – М., 1986. – 214 с.
15. Левківський М.В. Історія педагогіки. Видання 2-ге, доповнене. Підручник. - К.: Центр пізнавальної літератури, 2006. – 376 с.
16. Сбруєва А.А. Порівняльна педагогіка: Навчальний посібник. – Суми: ВТД Університетська книга, 2004. – 320 с.
17. Смирнов, С.Д. Педагогика и психология высшего образования. От деятельности к личности. – М.: Академия, 2003. – 304 с.
18. Сучасні системи вищої освіти: порівняння для України. – К.: КМ Academia, 1997. – 288 с.
19. Федорчук В.В. основи педагогічної майстерності. – Кам'янець-Подільський: Видавець Заволейко Д., 2008. – 140 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.mon.gov.ua/>
2. <http://www.nbuiv.gov.ua>

У процесі вивчення дисципліни використовується система інформаційних ресурсів: дидактичні, програмні, інтернет-мережа, бібліографічні, бібліотечні. Серед них нормативно-правова база (закони, постанови, положення, накази) акти Міністерства освіти і науки України, Головних управлінь освіти та науки на обласному та районному рівнях,

інтернет-ресурси, періодичні видання, наукові праці професорсько-викладацького складу, тези та матеріали наукових конференцій.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Рубіжний модульний контроль визначається як сума двох контролів за 2 змістовних модулі (перший та другий; третій та четвертий).

Підсумковий контроль визначається як середня двох рубіжних контролів.

Студент складає екзамен в усній формі, який оцінюється за 100 шкалою, і має пріоритет при визначенні підсумкової оцінки.

Поточне тестування та самостійна робота				Сума
Змістовий модуль №1	Змістовий модуль №2	Змістовий модуль № 3	Змістовий модуль №4	
50	50	50	50	200

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю	не зараховано з можливістю

		повторного складання	повторного складання
1-34	Ф	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни